

Vraag van Generaal Petraeus: opportuniteit voor een nieuwe Afghanistan-politiek?

Generaal Petraeus, de Amerikaanse opperbevelhebber van de internationale vredesmacht (ISAF) in Afghanistan, vroeg deze week aan de NAVO-bondgenoten om 2000 extra soldaten en politieagenten naar Afghanistan te sturen. Pax Christi Vlaanderen meent dat België, zeker in zijn huidige hoedanigheid als voorzitter van de Europese Unie, deze vraag moet aangrijpen om de koers van de ISAF-vredesmacht meer richting civiele wederopbouw te sturen. Daarom moet de vraag voor Pax Christi gekoppeld worden aan de terugtrekking van de zes Belgische F-16 gevechtsvliegtuigen.

Generaal Petraeus, de Amerikaanse opperbevelhebber van de internationale vredesmacht (ISAF) in Afghanistan, vroeg deze week aan de NAVO-bondgenoten om 2000 extra soldaten en politieagenten naar Afghanistan te sturen. De manschappen zouden ingezet worden voor de opleiding van de Afghaanse veiligheidstroepen en voor de ontmijning van Afghaanse wegen.

Naast de algemene vraag voor de 2000 manschappen kreeg elk land dat op dit ogenblik deel uitmaakt van de ISAF-vredesmacht een specifiek verlanglijstje van Generaal Petraeus. Ook België zou gevraagd zijn om een extra inspanning te leveren. Het opperbevel vraagt ons land om 50 extra instructeurs. De helft zou ingezet worden voor de opleiding van de Afghaanse soldaten, de andere helft voor de opbouw van de nationale politiemacht.

Volgens een woordvoerder van huidig minister van Defensie De Crem kan er op dit ogenblik geen sprake kan zijn van het sturen van extra soldaten. De regering handelt alleen lopende zaken af en kan daarom zo een beslissing niet nemen. Er is bovendien geen budgettaire ruimte meer om nog bijkomende manschappen naar Afghanistan te sturen.

Pax Christi Vlaanderen roept op om deze vraag aan te wenden als een opportuniteit om de koers van de ISAF-vredesmacht meer richting civiele wederopbouw te sturen.

Pax Christi Vlaanderen heeft zijn standpunt rond de operatie in Afghanistan al meermaals uitgedrukt. Wij menen dat de operatie te veel steunt op een eenzijdig militaire logica. Capaciteitsopbouw van het Afghaanse leger en politie moeten een veel belangrijkere plaats krijgen in de vredesmissie, opdat Afghaanse veiligheidstroepen mettertijd in staat zijn om zelf de orde te handhaven op het eigen grondgebied. De versterking van de lokale structuren is echter geen prioriteit voor de NAVO-bondgenoten in Afghanistan. Dit wordt duidelijk geïllustreerd door het feit dat maar liefst 450 opleidingsmodules voor het Afghaanse leger en de politie al meer dan een jaar stilliggen, wegens een tekort is aan buitenlandse opleiders.

Ook de Belgische bijdrage aan de ISAF-operatie lijdt volgens Pax Christi aan hetzelfde euvel: op dit ogenblik bestaat de Belgische aanwezigheid op het terrein uit 6 F-16 gevechtsvliegtuigen en 626 manschappen. Deze bijdrage zal voor 2010 volgens het

rekenhof ongeveer 100 miljoen euro bruto kosten. Tezelfdertijd investeert de Belgische regering in 2010 12 miljoen euro in vredesopbouw en ontwikkeling. De huidige minister van Defensie, gesteund door de regering, treedt volgzzaam in de logica van de ISAF-koers van de voorbije negen jaar en zet volop in op het militaire luik.

Als deelnemer in de ISAF vredesoperatie moet ons land deze vraag aangrijpen opdat de ISAF-koers eindelijk gewijzigd wordt: minder militair georiënteerd, meer gericht op civiele wederopbouw. Indien het opperbevel onder leiding van Generaal Petraeus kan verzekeren dat de extra zending van manschappen een duidelijk afgelijnd mandaat heeft, dat exclusief inzet op de opleiding van Afghaanse soldaten en politie opdat deze de veiligheid van hun eigen grondgebied kunnen garanderen, dan zou ons land deze vraag in overweging moeten nemen. Een voorwaarde: de Belgische regering moet een extra zending van manschappen koppelen aan de terugkeer van de F-16 gevechtsvliegtuigen. Vooreerst zullen deze vliegtuigen reeds een aanzienlijk deel van het budget van 100 miljoen euro voor hun rekening nemen. Hun terugtrekking zal dus de nodige budgettaire ruimte vrijmaken, waar het ministerie van Defensie naar eigen zeggen niet meer over beschikt. Bovendien staat het mandaat van deze vliegtuigen voor alles wat fout loopt in de huidige ISAF-aanpak: de prioritisering van gewapende operaties, de vele burgerslachtoffers die vallen door aanvallen vanuit de lucht en de afkeer van de Afghaanse bevolking als gevolg hiervan.

ISAF kan na bijna een decennium weinig resultaten voorleggen. De Taliban staat sterker dan ooit, de lokale bevolking staat negatief tegen de buitenlandse missie en de leden van de ISAF-vredesmissie lijken verdeelder dan ooit over de te varen koers. Nooit zijn er meer doden gevallen bij de buitenlandse soldaten dan dit jaar. De huidige militair georiënteerde koers is dus allesbehalve effectief te noemen en vraagt om verandering. De nieuwe vraag van het opperbevel toont glashelder aan dat de huidige strategie niet werkt. Pax Christi Vlaanderen roept daarom op om deze vraag aan te wenden als opportuniteit om de huidige ISAF-strategie grondig in vraag te stellen en een lange termijnvisie uit te werken die beantwoordt aan de huidige toestand op het terrein en aan de noden van de Afghaanse bevolking.